

FILIPINO

Unang Markahan-Modyul 4:

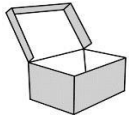
Pagsagot sa mga Tanong

(Akdang Kathang-isip at Akdang Hango
sa Tunay na Buhay)

May-akda:
Tagaguhit:

Merly F. Antonio
Reynaldo C. Celestial, Jr.

Alamin

Ang modyul na ito ay binubuo ng dalawang aralin:

- Aralin 1 – Pagsagot sa mga Tanong
(Akdang Kathang-isip)
- Aralin 2 – Pagsagot sa mga Tanong
(Akdang Hango sa Tunay na Buhay)

Sa pag-aaral ng modyul na ito, inaasahang magawa mo ang sumusunod:

1. napagbabalik-aralan ang paraan sa pagsagot sa mga tanong na ano, sino, saan, kailan, paano at bakit;
2. nakikilala ang kahulugan at halimbawa ng mga akdang kathang-isip; at
3. nasasagot nang wasto ang mga tanong sa binasang akdang kathang-isip (kuwento).

Subukin

Gawin ang bahaging ito bago ka magpatuloy sa aralin. Isulat ang OO kung ang pangungusap ay tama at HINDI kung ito ay mali.

- _____ 1. "Si Pagong at Si Matsing" ay akdang kathang-isip.
- _____ 2. "Mga Epekto ng Pandemya" ay akdang kathang-isip.
- _____ 3. Ang tanong na "Sino" ay sinasagot ng panahon ng pangyayari.
- _____ 4. Ang tanong na "Saan" ay sinasagot ng pangalan ng tao.
- _____ 5. Ang tanong na "Bakit" ay sinasagot ng dahilan.

Aralin

1

Pagsagot sa mga Tanong sa Binasang Akdang Kathang-isip

Sa araling ito ay pag-aaralan mo ang pagsagot sa mga tanong sa binasang akdang kathang-isip.

Balikan

Natatandaan mo pa ba ang akdang “Si Pagong at Si Matsing”? May ilang tanong dito na kailangan mong masagot.

1. Kailan nalaman ni Matsing na nalamangan siya ni Pagong?
2. Bakit naisip ni Pagong na gumanti kay Matsing? Tama ba 'yon? Bakit?
3. Ano ang nangyari kay Matsing sa katapusan ng akda?
4. Paano sinasagot ang mga tanong na ano, sino, saan, kailan, paano at bakit?
5. Makatotohanan ba ang akda? Bakit?

? Tuklasin

A. Panimula

Pagmasdan ang dalawang larawan. Alin sa mga larawan ang makatotohanan at hindi makatotohanan? Bakit?

A.

B.

B. Pagbasa

Ngayong handa ka na, simulan ang pagbasa sa akda nang may pag-unawa.

Ang Mag-anak na Butiki

ni Merly F. Antonio

May pamilyang butiki na nakatira sa bubungan ng isang bahay.

"Nay! Nay! Gabi na po 'di pa po ba tayo kakain? tanong ng anak.

"Sandali na lang anak, hintayin na natin ang tatay mo para sabay-sabay na tayong kumain." sagot ng ina.

"Eh nasaan po ba si tatay? Bakit naman ang tagal niya umuwi?" usisa ng anak. "Siya ay naghahanap ng ating hapunan," sagot ng ina.

"Ano po ang naitutulong natin sa mga tao inay?" tanong ng anak.

"Tayo kasi ang humuhuli ng mga kulisap at ibang insekto na nakakaperwisyo sa kanila kaya kahit maliit lang tayo, may silbi pa rin tayo sa kanila. Mabait sila sa atin kaya dapat mabait din tayo sa kanila." Paliwanag ng nanay.

C. Pag-unawa sa Binasa

1. Sino-sino ang tauhan sa akda?
2. Bakit sila nasa itaas ng bubong?
3. Saan nag-aabang ng pagkain ang amang butiki?
4. Paano nilinaw ng inang butiki sa anak ang kanilang naitutulong sa tao?
5. Paano mo pahahalagahan ang mga akdang kathang-isip?

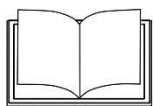

Suriin

Sa pagsagot sa mga tanong sa mga akdang binasa, dapat na unawaing mabuti ang binabasa. Tandaan ang mahahalagang detalye na nakapaloob dito gamit ang mga tanong na ano, sino, saan, kailan, paano at bakit. Mahalaga ring batid ang tamang pagkasunod-sunod ng mga pangyayari.

Kathang-isip - Ito ay mga akdang walang katotohanan at hindi hango sa tunay na buhay. Ang mga halimbawa nito ay ang mga sumusunod:

1. Kuwentong bayan – kathang-isip o salaysay na nagpapakita ng mga payak na pangyayari at pag-uugali ng mga mamamayan sa isang lipunan
Halimbawa: “Si Juan Tamad”
2. Alamat – Akda na nagsasabi kung paano o saan nagmula ang isang bagay o lugar
Halimbawa: “Alamat ng Pinya”
3. Pabula – Akda na mga tauhan ay mga hayop o mga bagay na walang buhay
Halimbawa: “Ang Aso at ang Uwak”

Pagyamanin

Subukan mong pagsunod-sunurin ang mga pangyayari mula sa akdang binasa sa pamamagitan ng pagsagot sa tanong na ano, sino, saan, kailan, paano at bakit.

1. Ano: _____
2. Sino: _____

3. Saan: _____
4. Kailan: _____
5. Paano: _____
6. Bakit: _____

Isaisip

Kailangan mong tandaan ang sumusunod upang maging mabunga ang iyong pagsagot sa mga tanong.

Kathang-isip ang isang akda kung ito ay hindi makatotohanan at hindi hango sa tunay na buhay.

Mga dapat tandaan sa pagsagot sa mga tanong sa binasa:

Basahing may pag-unawa ang akda.

Tandaan ang mahahalagang detalye (ano, sino, saan, kailan, paano, bakit).

Tiyaking alam ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa binasa.

Paraan ng pagsagot sa mga tanong:

Sino – Ito ay sinasagot ng pangalan ng tao/hayop

Ano – Ito ay sinasagot ng pangyayari

Saan – Ito ay sinasagot ng lugar

Kailan – Ito ay sinasagot ng panahon/petsa/araw

Paano – Ito ay sinasagot ng paraan

Bakit – Ito ay sinasagot ng dahilan

Isagawa

Ngayon naman ay subukan mong gawin ang bahaging ito. Pumili lamang ng isa.

A. Puntahan ang link na ito

<https://htt657828727.wordpress.com/ang-magkaibigan/>

Basahing mabuti ang akda at sagutin ang mga tanong kalakip ng akda.

B. Basahin ang akdang kathang-isip at pagkaraan ay sagutin ang mga tanong sa ibaba.

Aalis na sina Mace

ni G.C. Alburo

Hating gabi, himbing na himbing sa pagtulog si Mace nang bigla siyang magising dahil sa napakalakas na ugong at hampas ng hangin sa bintana. Binuksan niya ang bintana. Nakita niya ang isang tila higanteng palanggana na nakalutang sa hangin. Marami itong ilaw sa palibot ng tagiliran. Namangha si Mace sa nakita. Hawig na hawig ito sa kaniyang pinanood na pelikula tungkol sa *Unidentified Flying Object* o *UFO*.

“Tama *UFO* nga ito!” Ang wika niya.

Walang naramdamang takot si Mace, natutuwa pa nga siya. Dali-dali siyang lumabas ng bahay para ito panoorin. Laking gulat niya nang biglang tumapat sa kaniya ang makapal na liwanag na nagmumula sa

UFO. Hinigop siya ng liwanag hanggan sa makapasok sa loob ng *UFO*. Laking gulat niya dahil nandoon sa loob ng *UFO* ang kaniyang ama't ina.

"Panahon na anak upang umalis tayo sa daigdig. Masyado nang magulo ang mundo ng mga tao," wika ng ama ni Mace na unti-unting nagpalit ng anyo na tila isang taong kabayo na may pitong sungay.

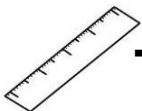
Naguluhan si Mace sa mga nakita at narinig.

"Tama ang iyong ama. Aalis na tayo Mace," wika ng kaniyang ina na hindi pa rin nagpapalit ng anyo.

Nilapitan siya ng kaniyang ina. Kapwa sila humarap sa isang salamin. At nakita ni Mace ang kaniyang tunay na anyo.

Mga Tanong:

1. Sino ang batang sinundo ng *UFO*?
2. Ano ang ibig sabihin ng *UFO*?
3. Saan naganap ang pangyayari sa binasa?
4. Kailan nangyari ang pagkuha kay Mace?
5. Paano kinuha si Mace ng *UFO*?
6. Bakit aalis ang mag-anak sa mundo?

Tayahin

Ngayong nahasa ka na sa pagsagot sa mga tanong, oras na para sukatin ang iyong kakayahan. Pumili lamang ng isa sa dalawang gawain.

A. Puntahan ang link na ito.

<https://http657828727.wordpress.com/ang-puskal-at-si-twitty/>

Basahin at sagutin ang mga tanong kalakip ng akda.

B. Basahin ang akda at sagutin ang mga tanong.

Tiktokerang Palaka

ni G.C. Alburo

Sa malayong kaharian ng Reptilya, abala ang lahat sa paghahanda lalo na ang hari at reyna ng mga palaka. Bukas na kasi ang ikapitong kaarawan ng kaisa-isa nilang anak na si Prinsipe Tad. Masaya sila ngunit may bumabagabag sa kanila. Tatlong linggo na kasing laging malungkot ang prinsipe. Hindi ito nagsasalita. Ayaw din lumalabas ng palasyo. Lahat ibinigay na nila ngunit hindi pa rin bumabalik ang dating masayahin nitong mukha. Nagpalabas na rin sila ng panawagan kung sino ang makapagpapasaya sa kanilang munting prinsipe lalo na sa araw mismo ng kaarawan nito.

Maghahating gabi na, abala pa rin ang lahat sa paghahanda. Hindi sinasadyang napadaan ang mahal na reyna sa tapat ng bahay ng isa sa kanilang mga hardinero. Natawag ang kaniyang pansin dahil sa kakaibang musika na nagmumula sa bahay. Sumilip siya sa nakaawang na pinto. Nanlaki ang kaniyang mga mata nang makita ang anak na babae ng kanilang hardinero. Masayang-masaya ito habang gumigiling sa saliw ng tugtugin mula sa isang bagay. Hindi siya nakatiis. Kumatok sa pinto at kinausap ang bata.

"Ako si Reyna Plakada. Ano ang pangalan mo?" Tanong ng mahal na reyna.

"Kera po." Maikling sagot ng bata na halatang takot sa kausap.

"Wag kang matakot. Masaya ka sa ginagawa mo. Anong tawag diyan?" Tanong ng reyna sabay turo sa gadyet.

"Selpon po. Napulot ng tatay ko."

"Anong tawag sa ginagawa mo?" sabay tingin sa selpon na nakangiti sa bata.

"Nagtitiktok po." Masayang wika ni Kera.

"Gusto kong makita ka sa kaarawan ni Prinsipe Tad bukas." Masayang sabi ng reyna.

Biglang dumating ang ama ni Kera at nagbigay pugay sa mahal na reyna.

"Gusto kong makita si Kera bukas sa kaarawan ng prinsipe. Gusto kong sumayaw siya gamit ang gadyet na ito. Aasahan ko 'yan tapat na hardinero. Ayusan mo si Kera." Paliwanag ng reyna at pagkaraan ay nagpaalam sa mag-ama.

Masyang-masaya ang lahat maliban sa mahal na hari at reyna. Hindi nila alam kung mapapasaya si Prinsipe Tad sa gagawin ni Kera.

Nagsimula ang programa. Tinawag ang prinsipe.

Tumambad sa lahat kung gaano ito kalungkot. Ganun pa man ay itinuloy ang inihandang programa.

"Makinig kayong lahat! Bago ang kainan, panoorin natin ang sorpresang bilang mula kay Kera!

Ang tiktokerang palaka!" Malakas at may pag-asang wika ni haring Prago.

Pumagitna si Kera sa bulwagan dala ang kaniyang selpon. Inilagay ang selpon sa isang lalagyan katabi ng mikropono. Nagsimulang tumugtog ang musika mula sa selpon. Nagsimulang na ring humataw ng sayaw si Kera habang

sinusundan ang nasa *screen* ng selpon. Nagsigawan at palakpakan ang mga palaka. Nakuha ang atensyon ni Prinsipe Tad. Kitang-kita ito ng mahal na hari at reyna.

Tapos na ang musika. Akmang aalis na si Kera nang bigla siyang pigilan ng prinsipe. Kinuha sa kaniya ang selpon. Pinindot-pindot ito ng prinsipe ngunit walang nangyari kaya ibinigay niya ito kay Kera.

“Paki-ulit ang iyong ginawa.” Wika ng prinsipe. Napilitang ihanda ni Kera ang musika. Namamangha ang prinsipe sa selpong hawak ni Kera. Pinagmasdan niya si Kera kung paano nito pinindot ang gadyet at muling nagtiktok. Napangiti ang prinsipe.

Naghiyawan ang lahat dahil sa pagngiti ng prinsipe. Laking tuwa din ang nadama ng mahal na hari at reyna. Sa wakas, ngumiti na ang kanilang anak. Sumabay na rin ito kay Kera sa pagtitiktok.

“Mabuhay si prinsipe Tad! Mabuhay si Kera! Ang tiktokerang Palaka!” Sigaw ng mahal na hari.

Mga tanong:

1. Ano ang pamagat ng akda?
2. Sino-sino ang mga tauhan sa binasa?
3. Bakit nag-aalala ang mahal na hari at reyna?
4. Saan ang tagpuan ng akda?
5. Kailan gaganapin ang handaan sa kaarawan ng prinsipe?
6. Sino ang naging daan upang muling sumaya ang prinsipe?
7. Paano bumalik ang pagiging masayahin ng prinsipe?

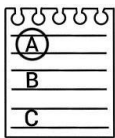
8. Ang akda ba ay halimbawa ng isang kathang-isip?
Bakit?

Karagdagang Gawain

Magaling! Palawakin pa ang iyong kakayahan. Bumasa ng isang akdang kathang-isip. Ibuod ito sa paraang pagsagot sa mga tanong na ano, sino, saan, kailan, paano at bakit.

Mahusay! Natutuwa ako sa ipinakita mong galing sa pagsagot sa mga tanong sa akdang kathang-isip na binasa. Binabati kita! Hanggang sa susunod na pag-aaral.

Susi sa Pagwawasto

A. Sagot sa "Subukin"

1. Oo 2. Hindi 3. Hindi 4. Hindi 5. Oo

B. Sagot sa "Balikan"

1. Nang pababa na siya sa puno ng saging at sa katapusan ng akda.
2. Dahil hindi siya binigyan ng saging na makakain. Mali dahil masama ang gumanti nang masama.
3. Ayon sa sagot ng bata

4. Ayon sa sagot ng bata
5. Hindi , dahil hindi naman ito nangyari sa totoongbuhay.

C. Sagot sa “Pag-unawa sa Binasa”

1. Mag-anak na Butiki
2. Dahil sila ay mga butiki
3. Ilalim ng mesa
4. Ipinaliwanag sa anak
5. Pahalagahan at gamitin dahil ito ay may aral

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Merly F. Antonio (Guro, MALES)

Editor: Joseph Reyes (Guro, SMES)

Tagasuri (Internal): Galcoso C. Alburo (EPS, Filipino)

Remia L. Ricabar, PSDS

Zenaida S. Munar, PSDS

Tagasuri (External):

Tagaguhit at Tagalapat: Reynaldo C. Celestial, Jr. (Guro)

Tagapamahala:

Galcoso C. Alburo
Superbisor sa Filipino

Ivy Coney A. Gamatero
Superbisor sa Learning Resource Management Section

Elisa O. Cerveza
Hepe – Curriculum Implementation Division
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Pangalawang Tagapamanihala

Sheryll T. Gayola
Pangalawang Tagapamanihala
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Tagapamanihala

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Schools Division Office–Marikina City

Email Address: sdo.marikina@deped.gov.ph

191 Shoe Ave., Sta. Elena, Marikina City, 1800, Philippines

Telefax: (02) 8682-2472 / 8682-3989

